

LIITE 8

TAITEEN PERUSOPETUKSEN
OPETUSSUUNNITELMA
2018

JOKILATVAN OPISTO

TAITEENPERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA

Jokilatvan opiston taiteen perusopetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998). Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista.

Tämä opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen 20.9.2017 vahvistamaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (OPH-2069-2017). Näiden taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaan laadittu opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2018 lukien.

Jokilatvan opiston johtokunta on hyväksynyt tämän opetussuunnitelman 26.6.2018, 9§.

Sisällysluettelo

1. Oppilaitoksen toiminta-ajatus.....	2
2. Arvoperusta.....	2
3. Oppimiskäsitys.....	2
4. Oppimisympäristöt ja työtavat.....	3
5. Toimintakulttuuri.....	3
6. Opintojen laajuus ja rakenne.....	3
7. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet.....	5
8. Oppimäärän yksilöllistäminen.....	5
9. Oppimisen arviointi.....	6
10. Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	7
11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa.....	7
12. Toiminnan jatkuva kehittäminen.....	7
13. Kuvataide.....	8
13.1. Varhaisiän kuvataidekasvatus.....	8
13.2. Kuvataiteen yhteiset opinnot.....	8
13.3. Kuvataiteen teemaopinnot.....	13
13.4. Aikuisten kuvataiteen opetus.....	19
13.5. Työtavat kuvataiteen opetuksessa.....	25
13.6. Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa.....	25
14. Käsityö.....	26
14.1. Varhaisiän käsityökasvatus.....	26
14.2. Käsityön yhteiset opinnot.....	26
14.3. Käsityön teemaopinnot.....	29
14.4. Aikuisten käsityön opetus.....	32
14.5. Työtavat käsityön opetuksessa.....	32
14.6. Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa.....	32
LIITE 1, todistus pohja käsityö.....	34
LIITE 2, todistus pohja kuvataide.....	35

1. Oppilaitoksen toiminta-ajatus ja tarkoitus

Opetusministeriön 12.10.2005 myöntämän ylläpitämisluvan mukaisesti Jokilatvan opiston tarkoituksena on vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 1§:n mukaisesti tukea elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta opiskelijoiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä sekä edistää omalla toiminnallaan kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja moniarvoisuuden toteutumista oppilaitoksen toiminta-alueella.

Opiston tehtävänä on vastata toimialueensa koulutustarpeisiin ja tarjota kuntien asukkaalle korkeatasoisia ja monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiselle itsensä kehittämislle. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetusta koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina.

Eri taiteen alojen perusopetus kuuluu olennaisena osana Jokilatvan opiston toimintaan. Opisto järjestää myös maksupalvelu- ja henkilöstökoulutusta yhteistyössä alueen oppilaitosten, yhdistysten ja yritysten kanssa ja osallistuu resurssiensa rajoissa myös erilaisiin projekteihin.

Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisien ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämislle Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2. Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

3. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla

kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

4. Oppimisympäristöt ja työtavat

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

5. Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä, että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

6. Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Yhteisiä opintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen-hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Kuvataide

Yhteiset opinnot 300 tuntia

ikäryhmä	opintokokonaisuus	opetustunnit / lukuvuosi
7 v	1 Kuvataiteen alkupolku	60
8 v	2-4	60
	Elämäni kuvat	30
	Taiteen tarinaa	10
	Jätän jäljen	20
9 v	5-8	90
	Mix media	30
	Puhetta taiteesta	10
	Sano se omin kuvin	40
	Taidekentällä	10
10 v	9-11	90
	Kuvat kertovat	30
	Muut kulttuurit kuvataiteessa	30
	Omalla kartalla	30

Teemaopinnot 200 tuntia

ikäryhmä	opintokokonaisuus	opetustunnit / lukuvuosi
	Vaihtoehtoisia ja valinnaisia opintokokonaisuuksia, laajuudet sovitaan erikseen, tuntimäärät ovat suuntaa antavia. Näistä kootaan jokaiselle oppilaalle oma kokonaisuus.	
11-13 v	Taiteen rajapinnoilla	20-90
	Yhteisöllinen prosessi	20-50
	Minä taiteilijana	20-45
	Taiteellinen esittäytyminen	20-50
	Ympäristön ympärillä	20-50
	Tutkiva ja kokeileva taide	10-20
	Kestävä kehitys	10-30
	Kokeile käsitöitä tai kuvataidetta	10
	Itsenäinen taiteeseen tutustuminen	10
	Itsenäiset ateljee-opinnot	20

Käsityö

Yhteiset opinnot 300 tuntia

ikäryhmä	opintokokonaisuus			opetustunnit / lukuvuosi	
7 v	Palikkalaatikko 30		Laboratorio 30	60	
8 v	Luonnoksia & luomuksia 30	Pelit & leikit 60	Käsin tehty tarina 60	60	
9 v			yht. 150 (jakaantuu kahdelle lukuvuodelle, 2. lukuvuosi 60 / 3. lukuvuosi 90)		90
10 v	Ekoteko 30	Välitunnilla 15	Mittanauha 30	Iloa itsekullekin 15	90

Teemaopinnot 200 tuntia

ikäryhmä	opintokokonaisuus	opetustunnit / lukuvuosi
	Vaihtoehtoisia ja valinnaisia opintokokonaisuuksia, laajuudet sovitaan erikseen, tuntimäärät ovat suuntaa antavia. Näistä kootaan jokaiselle oppilaalle oma kokonaisuus.	
11-13 v	Tekijä ja ympäristö	40
	Muotistudio	40
	Minun tekniikkani	40
	Minä taiteilijana	40
	Iloa itsekullekin	15
	Matkalaukku	40

7. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

8. Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

9. Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman

oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon näissä opetussuunnitelman perusteissa kuvatut taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Yleisen oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenaloittain näissä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot, että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai

yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman

- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamista taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

10. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Oppilaaksi ottaminen tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä, kuitenkin niin, että jo aiemmin taiteen perusopetuksen opintoja opiskelleet ovat etusijalla. Opettaja esittää oppilaalle sopivan ryhmän ja tason. Oppilas aloittaa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot mennessään peruskoulun ensimmäiselle luokalle. Varhaisiän taiteen perusopetukseen valmentavat opinnot oppilas voi aloittaa 5-6-vuotiaana. Opettajan arvion mukaan yksilöllinen eteneminen opinnoissa on mahdollista.

Aikuisten taiteen perusopetuksen opintoihin ottaminen tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä.

11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Jokilatvan opisto pitää yhteyttä lukuvuoden aikana sähköpostitse, tekstiviestein ja puhelimitse. Toiminnoista ja käytänteistä ilmoitetaan opiston verkkosivuilla www.jokilatvanopisto.fi Myös opettajat tiedottavat suoraan huoltajille poikkeavista toiminnoista ja aikatauluista. Käytännön opetustyötä voi seurata ja siihen osallistua avointen ovien päivänä. Taiteen perusopetuksen tuloksia voi nähdä lukuvuosittain järjestettävissä näyttelyissä. Opintojen etenemistä seurataan opintokirjan tai oppimispäiväkirjan avulla sekä tarvittaessa huoltajien kanssa henkilökohtaisella palautekeskustelulla.

Jokilatvan opisto tekee yhteistyötä alueen muiden taiteen perusopetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa (musiikkiopisto), kunnan taidelaitosten, taiteilijajärjestöjen, alueen yleissivistävien oppilaitosten (peruskoulut, lukio) sekä päiväkotien kanssa.

12. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Oppilaitoksen opetustyön ja muun toiminnan kehittämisen välineinä toimivat itsearviointi, jatkuva opetussuunnitelmatyö ja asiakastytyväisyyskyselyt. Näiden pohjalta tavoitellaan toiminnan jatkuvaa kehittämistä.

Taiteen perusopetusliiton julkaisemaa Virvatuli-itsearviointimallia hyödynnetään soveltuvin osin taiteen perusopetuksessa. Virvatulimallin arviointialueeseen ovat oppilaat, opettajat, oppimisympäristö, johtaminen ja yhteistyösuhteet.

13. Kuvataide

Kuvataiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetus rakentaa yhteyksiä oppilaiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisuun keinoihin. Oppilaiden

kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas oppii tulkitsemaan ja arvioimaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria eri näkökulmista. Opetuksessa innostetaan pohtimaan taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Oppilaita kannustetaan käyttämään taiteen toimintatapoja yhteistyön, vuorovaikutuksen, osallistumisen ja vaikuttamisen välineinä. Opinnot luovat perustaa oppilaan omakohtaisen taidesuhteen kehittymiselle ja kuvataiteen elinikäiselle harrastamiselle.

13.1. Varhaisiän kuvataidekasvatus

Taiteen perusopetuksen yleisiä opintoja edeltävää varhaisiän kuvataidekasvatusta annetaan alle kouluikäisille lapsille yhteensä 30 tuntia.

Tavoitteet

- innostaa lasta kuvataiteen tekemiseen, taiteen perusasioihin ja tuntemiseen tutkivan, kokeilevan ja leikinomaisen toiminnan kautta
- kannustaa lasta itseilmaisuuksiin ja pitkäjänteisyyteen käyttäen monitaiteellisia työskentelytapoja
- vahvistaa lapsen aktiivisuutta kokonaisvaltaisen, kaikki aistit mukana olevan oppimisen avulla
- ohjata ryhmässä toimimiseen ja muiden huomioon ottamiseen
- hyödynnetään lapsen omaa elinympäristöä ja siinä ilmeneviä visuaalisen kulttuurin ilmiöitä
- kannustetaan iloitsemaan omasta ja toisten työstä

Keskeiset sisällöt

- motorisia taitoja ja pitkäjänteisyyttä harjoitellaan tutustumalla vaihteleviin työtapoihin sekä erilaisiin materiaaleihin ja välineisiin ja niistä huolehtimiseen
- harjoitellaan ryhmässä toimimista, toisten huomioimista ja työhön keskittymistä
- opetellaan pohtimaan, tulkitsemaan ja sanallistamaan omia tuntemuksia, kokemuksia ja havaintoja
- hyödynnetään opetuksessa mielikuvaoppimista

13.2. Kuvataiteen yhteiset opinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidesuhte

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan taidekäsitteiden ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailun kautta
- kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmista

- kannustaa oppilasta käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- rohkaista oppilasta tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen
- kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet (300h)

Opintojakso 1

KUVATAITEEN ALKUPOLKU (60h)

Tavoitteena on kehittää oppilaan omaa kuvailmaisua ja itsetuntemusta kuvallisen työskentelyn kautta. Tutustutaan monipuolisesti kuvataiteeseen, sen keinoihin ja prosesseihin itselle merkityksellisillä aiheilla. Oppilas harjaannuttaa visuaalista lukutaitoa havainnoimalla ympäristöä moniaistisesti taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen, sekä tutkimalla kuvataiteen ja arjen kuvastoa. Oppilas harjaannuttaa omien näkemysten ilmaisua kuvallisesti.

Sisällöt:

- tutustutaan eri taiteenaloihin
- tutustutaan taiteen maailmaan ja –historiaan
- tutustutaan kuvataiteen materiaaleihin ja välineisiin monipuolisesti
- opetellaan turvalliset ja ekologiset työskentelytavat
- tutustutaan kuvataiteen ja arjen ympäristön kuvastoon, sekä etsitään niistä omia mielenkiinnon kohteita
- havainnoidaan, tarkkaillaan ja tutkitaan omaa elämänpiiriä ja lähiympäristöä moniaistisesti
- työskennellään leikinomaisesti ja kokeilevasti
- harjoitellaan pitkäjänteistä työskentelyä
- harjoitellaan omien näkemysten ilmaisua kuvallisesti
- harjoitellaan kuvantulkinnan alkeita sekä keskustelua omista ja muiden kuvista
- kannustetaan iloitsemaan omasta ja muiden töistä
- harjoitellaan ryhmässä toimimista toisten huomioiden

Opintojakso 2

ELÄMÄNI KUVAT (30h)

Tavoitteena on tukea oppilaan oman taidesuhteen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta. Rohkaistaan oppilasta etsimään itselle merkityksellisiä aiheita ja oman kuvailmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja reflektoinnin kautta. Valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen pohdintaan. Tutustutaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin. Havainnoidaan ympäristöä moniaistisesti taiteiden välisyyttä hyödyntäen. Tutkitaan visuaalista kulttuuria ja arkista ympäristöä oman elämänpiirin ja kokemusten kautta.

Sisällöt:

- oman elämänpiirin ja arkisen ympäristön kuvittaminen ja taltioiminen
- omien havaintojen ja kokemusten kuvittaminen
- oman ideoinnin ja ilmaisun korostaminen, omien merkitysten luominen
- kannustetaan aktiivisuuteen työtapojen valinnoissa
- kuvataiteen eri tekniikoihin ja peruskäsitteisiin tutustuminen
- tutustutaan eri taiteenaloihin tavoitteena innostaa taiteidenvälisiin työskentelytapoihin
- pitkäjänteiseen työskentelyyn opetteleminen, prosessinomaisuus

TAITEEN TARINAA (10h)

Tavoitteena on tukea oppilaan oman taidekäsitteiden kehittymistä. Ohjataan ja kannustetaan tutkimaan erilaisia kuvia ja visuaalista kulttuuria eri näkökulmista. Tarkastellaan kuvataidetta historiallisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta. Harjoitellaan kuvantulkinnan keinoja, tulkintojen jakamista ja keskustelua. Rohkaistaan oppilasta pohtimaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin arvoja.

Sisällöt:

- tutustutaan kuvataiteen historiaan kuvien ja tarinallisuuden kautta
- tutustutaan erilaisiin kulttuureihin

- omien kuvallisten sovellusten ja kommenttien tuottaminen taidehistoriasta ja eri kulttuureista
- kuvan tulkinnan alkeita ja kuvista keskustelua

JÄTÄN JÄLJEN – LÄHIYMPÄRISTÖ (20h)

Tavoitteena on kehittää oppilaan havainnointia ja ekologista tietoisuutta lähiympäristössä ja omassa elämänpiirissä. Käsitellään ja tehdään näkyväksi ympäristöön liittyviä ilmiöitä ja arvoja taiteen keinoin, sekä taiteiden- ja tieteidenvälisyyttä hyödyntäen.

Sisällöt:

- toimitaan vuorovaikutuksessa lähiympäristön kanssa
- opetellaan ekologista, eettistä ja esteettistä arvottamista, harjoitellaan kestävän kehityksen ymmärtämistä taiteen tekemisessä
- tehdään paikallisuutta, lähiympäristöä ja luontokokemuksia näkyväksi oman kuvailmaisun kautta taiteiden välisyyttä hyödyntäen
- tutustutaan luonnon ympäristön taidekuvastoon

Opintojakso 3

MIX MEDIA (30h)

Tavoitteena on kehittää omaa kuvailmaisua ja sen reflektointia mediaympäristöissä. Kannustetaan oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia ja median ilmiöitä. Ohjataan oppilasta tulkitsemaan median kuvastoa visuaalisesta näkökulmasta ja jakamaan omia tulkintoja ja keskustelemaan niistä. Innostetaan oppilasta pohtimaan mediakulttuuria yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta sekä siinä ilmeneviä arvoja. Rohkaistetaan oppilasta tarkastelemaan omia arvojaan mediaan liittyvässä kuvailmaisussaan ja toiminnassaan. Ohjataan oppilasta kriittiseen ajatteluun sekä antamaan ja ottamaan vastaan palautetta.

Sisällöt:

- median ilmiöihin ja mediaympäristöön tutustuminen
- oman mediakuvaston tuottaminen ja tarkastelu, itsereflektointi
- mediaympäristön visuaalinen kieli ja viestintä, merkitysten havaitseminen
- nuorten kulttuuri, ajankohtaiset asiat
- oman kuvan / kuvaston avulla vaikuttaminen
- kuvantekijän (-julkaisijan) etiikka
- taiteidenvälisyyttä, tekniikoiden, materiaalien ja välineiden yhdistämistä
- omien ja muiden kuvien tarkastelu

PUHETTA TAITEESTA (10h)

Tavoitteena on kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia ja tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja hänelle merkitykselliseen taiteeseen. Samalla tuetaan oppilaan taidekäsityksen kehittymistä. Kannustetaan oppilasta käyttämään erilaisia kuvantulkinnan keinoja, jakamaan tulkintojaan, keskustelemaan niistä ja ilmaisemaan näkemyksiään. Innostetaan oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Sisällöt:

- erilaisten taideteosten tutkiminen
- taiteen eri lajeihin tutustuminen
- taiteen filosofian alkeet, ”suuret kysymykset”
- pelillisuus ja leikit, sekä omat kuvalliset tulkinnat

SANO SE OMIN KUVIN (40h)

Tavoitteena on kehittää oppilaan itsetuntemusta ja omaa ilmaisua kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla. Kannustetaan oppilasta pohtimaan kuvataiteessa, omassa ilmaisussa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja. Ohjataan kriittisen ajattelun kehittämiseen sekä ilmaisemaan omia näkemyksiään sekä ottamaan kantaa taiteen keinoin.

Sisällöt:

- omien havaintojen, kokemusten ja itselle merkityksellisten asioiden näkyväksi tekemistä
- kuvataiteen keinoin vaikuttaminen, kantaa ottaminen ja osallisuus, omien arvojen pohtiminen
- itselle luontevien ja sopivien ilmaisukeinojen, materiaalien ja välineiden etsiminen
- nykyaikaiseen ja paikallisiin, ajankohtaisiin ilmiöihin tutustuminen
- omien kuvallisten kannanottojen tuottaminen

TAIDEKENTÄLLÄ (10 h)

Tavoitteena on innostaa oppilasta tutustumaan taiteen kenttään, taiteen prosesseihin ja työskentelytapoihin.

Sisällöt:

- paikalliseen taiteeseen tutustuminen
- taiteen eri instituutioihin ja kulttuurikohteisiin tutustuminen (myös virtuaalisesti)
- taiteen ammattilaisten tai aktiivisten harrastajien työskentelyyn tutustuminen

Opintojakso 4

KUVAT KERTO VAT (30h)

Tavoitteena on tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta. Kannustetaan oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla. Kannustetaan oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, analysoimaan niiden rakennetta ja aihepiiriä. Kannustetaan oppilasta käyttämään erilaisia kuvantulkinnan keinoja, jakamaan omia tulkintoja ja keskustelemaan niistä. Innostetaan oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta. Kannustetaan oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja. Ohjataan oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen.

Sisällöt:

- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kuva-analyysimenetelmiin tutustuminen
- omien ja muiden kuvien analysointi
- pohditaan omien kuvien merkityksiä suhteessa muuhun visuaaliseen kulttuuriin
- kuvien lähilukua: erittelyä ja jäsentelyä tulkinnaksi, sanallisesti ja kuvallisesti
- tutkitaan visuaalisen taiteen eri lajeja ja tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin

MUUT KULTTUURIT KUVATAITEESSA (30h)

Tavoitteena on innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta. Innostetaan ja rohkaistetaan oppilasta tutustumaan eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen.

Sisällöt:

- kuvallisten kulttuurien erilaiset ilmentymät: taideteokset, rakennukset ja esineet
- eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen tutustuminen ja kansainvälisyys
- oman ja muiden kuvakulttuurien erojen ja yhdistävien tekijöiden havaitseminen sekä niiden sanallinen ja kuvallinen tulkinta (mikrokulttuuri vs. monikulttuurisuus)
- taiteen määrittelyä eri aikoina ja eri paikoissa

OMALLA KARTALLA (30h)

Tavoitteena on kannustaa oppilasta omaan ilmaisuun kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla. Tavoitteena on kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään, sekä pohtimaan identiteettiään taiteen keinoin. Tavoitteena on oman taidesuhteen kehittäminen monipuolisesti eri taiteen ilmaisukeinoin tutustumalla. Kuvailmaisussa on tavoitteena syventää ja kehittää omaa osaamista, sekä kannustaa itsenäiseen tavoitteiden asettamiseen ja oman näkemyksen esiintuomiseen kuvallisessa työskentelyssä.

Sisällöt:

- taiteen monipuoliset ilmaisukeinot, materiaalit ja tekniikat
- töiden aiheeseen sopivien tekniikoiden valinta
- oman elämänpiirin huomioiminen ja omien henkilökohtaisten merkitysten rakentaminen kuvallisessa ilmaisussa
- itsenäiseen työskentelyyn kannustaminen ja omien persoonallisten valintojen tekeminen omassa työskentelyssä
- kannustetaan työskentelyssä kokeilevaan otteeseen ja sattuman hyödyntämiseen
- harjoitellaan taiteen tekemiseen kuuluvaa epävarmuuden sietoa

13.3. Kuvataiteen teemaopinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opintojen tavoitteena on kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta taidekäsitteiden kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta identiteettinsä pohdintaan erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä mukaisessa itsenäisessä tai yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilasta hänen ilmaistessaan näkemyksiään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

Teemaopintojen opintokokonaisuudet 200h

Kuvataiteen yleisen oppimäärän opintoissa teemaopinnot ovat 200 tuntia ja jakaantuvat kahdelle lukuvuodelle. Teemaopinnot sisältävät yhdeksän (9) eri mittaista, vaihtoehtoista ja vapaasti valittavaa opintokokonaisuutta, joissa korostuvat yhteistyö, taiteidenvälisyys ja omat kiinnostuksen kohteet. Oppimisessa hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä. Teemaopintojen opintokokonaisuuksia voi suorittaa yhteisten opintojen jälkeen tai niiden rinnalla.

TAITEEN RAJAPINNOILLA (20-90h)

Tavoitteet:

- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteiden ja näkemystensä mukaisessa tai yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan

- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- ohjata ja tukea oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin.

Sisältö:

- toimitaan hyödyntäen taiteidenvälisyyttä ja yhteisöllisyyttä
- pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan
- tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön
- kannustetaan kokeilemaan ja tutkimaan työskentelytapaan
- kannustetaan eri kuvailmaisun keinojen ja taidelajien sekoittamiseen ja yhdistelyyn

YHTEISÖLLINEN PROSESSI (20-50h)

Tavoitteet:

- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot ryhmässä toimiessaan
- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta kulttuurisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta, tulevaisuus huomioiden
- kannustaa oppilasta pohtimaan yhteisötaiteessa ilmeneviä arvoja

Sisältö:

- toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa ja hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan
- työskennellään pitkäjänteisesti esimerkiksi projektissa
- dokumentoidaan työskentelyä
- syvennetään itsearviointia

MINÄ TAITEILIJANA (20-45h)

Tavoitteet:

- kannustaa oppilasta taidekäsitteiden kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta identiteettinsä pohdintaan erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä mukaisessa itsenäisessä kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan
- rohkaista ja tukea oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään, mielipiteitään, havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti toimiessaan

Sisältö:

- syvennetään ja kehitetään omaa itsenäistä työskentelyä omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista, elämänpiiristä ja omista kuvista nousevia henkilökohtaisia merkityksiä
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia.

TAITEELLINEN ESITTÄYTYMINEN (20-50h)

Tavoitteet:

- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään

Sisältö:

- omien kiinnostuksen kohteiden valitseminen ja teosten esiin tuominen oppilaan valitsemalla tavalla
- harjoitellaan sanallistamista
- tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia.

YMPÄRISTÖN YMPÄRILLÄ (30-50h)

Tavoitteet:

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti taiteiden ja ympäristön välisyyttä hyödyntäen
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa

Sisältö:

- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia.

TUTKIVA JA KOKEILEVA TAIDE (5-10h)

Tavoitteet:

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- innostaa oppilasta kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmaratkaisuun
- kannustaa oppilasta taidekäsityksen kehittämiseen oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan

Sisältö:

- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- hyödynnetään taiteen ja tieteen yhteyttä sekä digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.
- käsitellään taiteen historiallisia merkityksiä
- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja

KESTÄVÄ KEHITYS (10-30h)

Tavoitteet:

- ymmärtää omien valintojen merkitys arkiympäristössä ja antaa välineitä toimia vastuuntuntoisesti kestävän kehityksen näkökulmasta
- kiinnittää huomiota eettisyyteen ja ekologisuuteen työskentelyssä
- kannustaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja • rohkaista tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja

Sisältö:

- harjoitellaan kestävän kehityksen mukaisilla materiaaleilla ja työvälineillä
- hyödynnetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja kuvallisessa työskentelyssä

KOKEILE KÄSITÖITÄ TAI KUVATAIDETTA (10h)

Tavoitteet:

- rohkaista oppilasta pohtimaan käsityön ja kuvataiteen sekä muun visuaalisen kulttuurin arvoja
- kiinnittää huomiota eettisyyteen ja ekologisuuteen työskentelyssä
- tarkastellaan kuvataiteen tai käsityön prosesseja ja keinoja
- rohkaista oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään omassa kuvailmaisussa tai käsitöissä

Sisältö:

- kokeillaan käsityön tai kuvataiteen materiaaleja ja työvälineitä sekä niiden yhdistämistä
- harjoitellaan omien näkemysten esiintuomista oppilalle uusilla kuvataiteen tai käsityön työtavoilla
- hyödynnetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja työskentelyssä

(ITSENÄINEN) TAITEESEEN TUTUSTUMINEN (10h)

Tavoitteet:

- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- tukea oppilasta hänen ilmaistessaan näkemyksiään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajattelua tarkastelemalla arvojen merkitystä visuaalisessa kulttuurissa

Sisältö:

- suunnitellaan henkilökohtaisesti
- näyttelykäynnit, ateljeevierailut, museovierailut, galleriat, paikalliseen julkiseen taiteeseen tutustuminen, jonkin visuaalisten alojen ammattilaisten töihin tutustuminen tms.
- vierailun, teosten, tutustumisen dokumentointi
- oma visuaalinen tai sanallinen kommentti

(ITSENÄISET) ATELJEE-OPINNOT (20h)

Tavoitteet:

- kannustaa oppilasta taidekäsityksen kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä mukaisessa itsenäisessä kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan.
- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin

Sisältö:

- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua
- kokeillaan eri välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- pohditaan oppilaan omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä
- oman kuvallisen ilmaisun reflektoinnin harjoittelu

13.4. Aikuisten kuvataiteen opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen oppijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykytaiteelle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnistetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja ja näyttelykäyntejä. Opiskelijaa ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohdista sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin. Opetuksessa hyödynnetään aktiivisesti digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia.

Yhteiset opinnot (300h)

Aikuisten taiteenperusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opinnoissa yhteiset opinnot ovat 300 tuntia. Ne sisältävät kaksi (2) eri opintokokonaisuutta, jotka on jaettu eri mittaisiin opintopaketteihin.

Opintokokonaisuus 1

Ateljee-opinnot ja visuaalinen ilmaisu (50h)

Sisältö:

- kuvailmaisun perusteet
- erilaisiin kuvataiteen tekniikoihin ja työvälineisiin tutustuminen
- oman kuvallisen ilmaisun reflektoinnin harjoittelu

Tavoitteet:

- tukea kuvailmaisun perustaitojen kehittymistä kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin sekä kommunikoidaan kuvien avulla
- tukea opiskelijan taidekäsityksen kehittymistä
- ohjata tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta ja käyttämään erilaisia kuvatulkinna keinoja

Taidehistorian kuvasto (30h)

Sisältö:

- tutustutaan kuvataiteen historiaan keskustellen ja katsellen kuvia
- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja

Tavoitteet:

- innostaa tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin
- kannustaa opiskelijaa tutkimaan erilaisia kuvia
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta
- kannustaa käyttämään erilaisia kuvatulkinna keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta

Kolmiulotteinen hahmotus (50h)

Sisältö:

- kuvailmaisun kolmiulotteisiin työmenetelmiin perehtyminen
- plastiseen sommitteluun tutustuminen
- muotoilun perusteiden harjoittelu
- tutustutaan kolmiulotteisiin teoksiin

Tavoitteet:

- havainnollistaa plastinen -käsittettä eri tekniikoiden ja materiaalien sekä taiteentuntemuksen avulla
- kehittää tilan ja muodon tajua
- oppia näkemään ja ymmärtämään kolmiulotteisia teoksia ja työskentelyä
- kannustaa opiskelijaa omaan ilmaisuun kolmiulotteisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla

Puhetta taiteesta (10h)

Sisältö:

- erilaisten teosten tutkiminen
- taiteen eri lajeihin ja taidefilosofiaan tutustuminen
- erilaisiin kuva-analyysimenetelmiin tutustuminen ja niiden käyttö omassa kuvatulkinnessa

Tavoitteet:

- kannustaa tutkimaan erilaisia kuvia ja tukea opiskelijan taidekäsityksen kehittymistä
- kannustaa käyttämään erilaisia kuvatulkin keinoja, jatkamaan omia tulkintoja ja keskustelemaan niistä
- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- ohjata kriittiseen ajatteluun

Median kuvat (10h)

Sisältö:

- median ilmiöihin ja mediaympäristöihin tutustuminen
- mediakuvista keskustelu ja kuvien analysoiminen

Tavoitteet:

- innostaa havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti
- kannustaa tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata tulkitsemaan median ilmiöitä visuaalisesta näkökulmasta ja jatkamaan omia tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa pohtimaan mediakulttuuria yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta sekä siinä ilmeneviä arvoja
- rohkaista tarkastelemaan omia arvojaan mediaan liittyvässä kuvailmaisussaan ja toiminnassaan
- ohjata kriittisen ajattelun kehittämiseen

Opintokokonaisuus 2

Kestävä kehitys (30h)

Sisältö:

- harjoitellaan kestävä kehityksen mukaisilla materiaaleilla ja työvälineillä
- hyödynnetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja kuvallisessa työskentelyssä

Tavoitteet:

- ymmärtää omien valintojen merkitys arkiympäristössä ja antaa välineitä toimia vastuuntuntoisesti kestävä kehityksen näkökulmasta
- kiinnittää huomiota eettisyyteen ja ekologisuuteen työskentelyssä
- kannustaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- rohkaista tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja

Tila, ympäristö, performanssi (30h)

Sisältö:

- tutustutaan ympäristö- ja tilataiteeseen
- tutustutaan rakennettuun- ja luonnonympäristöön
- tutustutaan performanssitaiteeseen

Tavoitteet:

- oppia näkemään ja ymmärtämään tila- ja ympäristötaidetta ja teoksen ja ympäristön muodostamaa kokonaisuutta
- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti
- kehittää tilan ja muodon tajua
- oppia katsomaan ja ymmärtämään performanssia yhtenä taiteen muotona
- rohkaista opiskelijaa omaan ilmaisuun tila-, ympäristö- ja performanssitaiteen keinoin

Sano se omin kuvin (50h)

Sisältö:

- omien persoonallisten valintojen tekeminen omassa työskentelyssä
- oman elämänhistorian ja -kokemusten tutkiminen taiteellisen toiminnan lähtökohtana
- vaikuttaminen, kantaa ottaminen ja omien arvojen esiintuominen taiteellisessa työskentelyssä
- oman kuvallisen ilmaisun kriittinen reflektointi

Tavoitteet:

- omien ja muiden kuvien analysointi
- kannustaa oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- rohkaista tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja
- ohjata kriittisen ajattelun kehittämiseen
- kannustaa ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin

Näyttelykokonaisuus (30h)

Sisältö:

- erilaisiin taidemuseoihin ja -gallerioihin, virtuaaligallerioihin, digitaalisiin- ja pop up -näyttelyihin tutustuminen
- julkiseen taiteeseen tutustuminen
- kuratoinnin harjoittelu
- näyttelyn rakentamiseen tutustuminen

Tavoitteet:

- innostaa tutustumaan monipuolisesti erilaisiin näyttelyihin ja näyttely-ympäristöihin sekä näyttelyiden rakentamiseen
- innostaa havainnoimaan ympäristöä
- kannustaa opiskelijaa käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja ja ohjata häntä pyrkimään monipuoliseen kuvatulkinnaan kuratoinnissa.
- kannustaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- kannustaa opiskelijaa ilmaisemaan näkemyksiään, oman mielipiteen ja taidekäsityksen esittämiseen näyttelykuratoinnissa.

Muut kulttuurit (10h)

Sisältö:

- eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen tutustuminen ja kansainvälisyys

Tavoitteet:

- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta kulttuurisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta
- ohjata oppilasta tutustumaan eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen

Aikuisten kuvataiteen teemaopinnot (200h)

Aikuisten taiteenperusopetuksen kuvataiteen teemaopinnot ovat yhteensä 200 tuntia. Ne sisältävät vaihtoehtoisia ja vapaasti valittavia opintojaksoja, joissa korostuvat yhteistyö, taiteidenvälisyys ja omat kiinnostuksen kohteet. Teemaopintoja voi suorittaa yhteisten opintojen rinnalla tai niiden jälkeen.

Näyttelykäynti (3-10h)

Sisältö:

- näyttelyyn ja näyttely-ympäristöön tutustuminen
- teosten sijoitteluun ja mahdolliseen ripustukseen huomion kiinnittäminen
- näyttelyn mahdolliseen oheismateriaaliin tutustuminen
- omien havaintojen reflektointi

Tavoitteet:

- tukea taidekäsityksen kehittymistä

- kannustaa näyttelyn ja näyttely-ympäristön havainnointiin ja siellä heränneiden ajatusten reflektointiin
- kannustaa opiskelijaa käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- ohjata kriittiseen ajatteluun ja pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- kehittää opiskelijan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan

Kansainvälisyys (20-60h)

Sisältö:

- kansainvälisiin taidetapahtumiin, -koulutuksiin ja -tilaisuuksiin tutustuminen ja/tai osallistuminen

Tavoitteet:

- rikastuttaa opiskelijan omaa kokemusmaailmaa
- harjoitella ja kartuttaa maailmankansalaisen osaamistaan visuaalisia työskentelytapoja hyödyntäen

Tekniikkaopinnot (40-60h)

Sisältö:

- itselle kiinnostavan tekniikan ja itsenäisen työskentelyn syventäminen
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- omien teosten ja työskentelyn dokumentointi
- oman kuvallisen ilmaisun kriittinen reflektointi

Tavoitteet:

- kannustaa omaan ilmaisuun kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- kannustaa ilmaisemaan näkemyksiään taiteen keinoin
- ohjata syventämään teknisiä taitoja valitsemassaan taiteen lajissa
- rohkaista ja tukea oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään, mielipiteitään, havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti toimiessaan

Taiteellinen esittäytyminen (20-50h)

Sisältö:

- omien kiinnostuksen kohteiden valitseminen ja teosten esiin tuominen opiskelijan valitsemalla tavalla
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia

Tavoitteet:

- tukea opiskelijan itsetuntemusta
- kannustaa ilmaisemaan ja tuomaan esille näkemyksiään
- ohjata teosten harkittuun esiintuomiseen
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan

Taidekentällä (10-20h)

Sisältö:

- paikalliseen taiteeseen tutustuminen
- taiteen eri instituutioihin ja -kulttuurikohteisiin tutustuminen
- taiteen ammattilaisten työskentelyyn tutustuminen

Tavoitteet:

- innostaa tutustumaan taiteen kenttään, -prosesseihin ja työskentelytapoihin
- innostaa pohtimaan kuvataidetta yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Yhteisöllinen prosessi (30-50h)

Sisältö:

- toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa ja hyödynnetään mahdollisuuksia taiteidenvälisyyteen sekä osallistumista paikalliseen taidetoimintaan
- työskennellään pitkäjänteisesti esimerkiksi projektissa
- dokumentoidaan työskentelyä

Tavoitteet:

- tukea opiskelijaa osaamisensa kehittämisessä yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan, näkemyksiään ja ajatuksiaan yhteisössä
- ohjata opiskelijaa laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan
- ohjata opiskelijaa ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot ryhmässä toimiessaan

Ympäristö (30-50h)

Sisältö:

- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia.

Tavoitteet:

- rohkaista opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- kehittää opiskelijan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata opiskelijaa laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.
- ohjata opiskelijaa ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa opiskelijaa kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa

Tutkiva taide (10-20h)

Sisältö:

- hyödynnetään taiteen ja tieteen yhteyttä sekä digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.
- käsitellään taiteen historiallisia merkityksiä
- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja

Tavoitteet:

- rohkaista opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- innostaa opiskelijaa kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmaratkaisuun
- kannustaa opiskelijaa taidekäsityksen kehittämiseen oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kehittää opiskelijan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata opiskelijaa laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan

13.5. Työtavat kuvataiteen opetuksessa

Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilasta kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Työtapojen monipuolisuutta edistetään hyödyntämällä paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen.

13.6. Oppimisen arviointi kuvataiteessa

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearvioinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat *Taidesuhde*, *Visuaalinen lukutaito* sekä *Osallisuus ja vaikuttaminen*. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen.

Teemaopintojen arvioinnilla tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkimiensa taitojen laajentamisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamismahdollisuuksia.

14. Käsityö

Käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota oppilaalle kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan myönteiselle suhteelle käsityölliseen tekemiseen sekä tukevat hänen kasvuaan ja itsetuntemustaan. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun, ongelmanratkaisun ja tekemisen tavan etsimisessä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä, tutkimaan kannustavalla ja elämyksellisellä lähestymistavalla kehitetään oppilaan käsityötaitoja. Oppilasta ohjataan eri materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja keksimisen avulla.

Oppilaiden kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta tuetaan ohjaamalla heitä pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityöläisyyden merkityksiä ja tutustumaan paikalliskulttuuriin. Opinnot kannustavat havainnoimaan ympäristöä ja kulttuurin moninaisuutta sekä innostavat soveltamaan havaintoja omassa työskentelyssä. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä. Opinnot luovat perustaa käsityöharrastukselle, joka asettuu osaksi elävää käsityökulttuuria ja taiteiden kenttää.

Opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta näkemään käsityö monitieteisenä ilmiönä. Oppilasta innostetaan tarkastelemaan käsityön, taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Oppilasta kannustetaan ideoimaan ja rakentamaan uutta. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

14.1. Varhaisiän käsityökasvatus

Varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteena on tutustua lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti kokiin. Käsityön opinnoissa kokeillaan ja harjoitellaan taitoja erilaisten tekniikoiden, materiaalien ja välineiden turvallisen käytön avulla. Toiminta ja tekeminen rakentuvat oppilaiden omakohtaisille elinympäristön kokemuksille sekä kulttuuri- ja taideilmiöille. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opetus tukee oppilaan ajattelun ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja auttaa näin lapsen myönteisen minäkuvan muodostumista. Opinnot muodostavat pohjaa myöhemmille opinnoille. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

14.2. Käsityön yhteiset opinnot

Tavoitteet

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia käsityön perustaidot. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opinnoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- tukea ja rohkaista oppilasta kädentaitojen harjoittelussa, omien tavoitteiden asettamisessa ja niiden saavuttamisessa
- kannustaa oppilasta havainnoimaan arjen elinympäristöstään nousevia tarpeita
- herättää oppilaan innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen
- rohkaista oppilasta materiaalien ja tekniikoiden monipuoliseen käyttöön
- ohjata oppilasta ymmärtämään työohjeiden, -menetelmien ja -järjestyksen yhteys lopputulokseen
- ohjata oppilasta välineiden ja tekniikoiden turvalliseen käyttöön.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta aktiiviseksi käsityökulttuurin havainnoijaksi, tekijäksi, toimijaksi ja kuluttajaksi
- tuoda näkyväksi oppilaiden ajatuksia, tunteita ja tulkintoja käsityöstä, ympäristöstä ja kulttuurista
- rohkaista oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutuksia käsityössä
- auttaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- kannustaa oppilasta pohtimaan käsityötä eettisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden näkökulmasta
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityörytityyden traditiota.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta hahmottamaan käsityötä taiteita ja tieteitä yhdistävänä ilmiönä
- kannustaa oppilasta pohtimaan toimintaansa kestäväen kehityksen näkökulmasta
- innostaa oppilasta kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmanratkaisuun.

Keskeiset sisällöt

Käsityön yhteisissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön yhteisten opintojen keskeiset sisällöt ovat *Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt sekä Rakennetut ja luonnonympäristöt*. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaateusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden

Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet (300 h)

Käsityön yleisen oppimäärän opinnoissa yhteiset opinnot ovat 300 tuntia. Yhteisten opintojen opintokokonaisuuksia on yhdeksän (9) kappaletta, jotka sijoittuvat kolmeen (3) opintojaksoon. Ensimmäinen opintojakso kestää yhden lukuvuoden, toinen jakso kaksi lukuvuotta sekä neljäs jakso yhden lukuvuoden.

Opintojakso 1

PALIKKALAATIKKO (30 h)

Opetuksen tavoitteena on herättää innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen. Alamme tutustua käsityön eri tekniikkoihin ja rakentaa oppimistilanteesta aktiivista ja kannustavaa. Tutkiminen, uteliaisuuden herättäminen ja oppilaan kiinnostus ovat lähtökohtia työskentelylle.

Sisältöjä:

- käsityön perustekniikkoja
- istumajärjestyksen muuttamista tunneittain, ryhmätöitä
- leikkejä tekemisen lomassa.

LABORATORIO (30 h)

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta välineiden ja materiaalien monipuoliseen käyttöön ja sitä kautta herätellä oppilaan innostusta uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisukyvyn kehittämiseen.

Sisältöjä:

- värikokeiluja/ materiaalikokeiluja
- materiaalia monella tavalla yhdistellen

Opintojakso 2

LUONNOKSIA JA LUOMUKSIA (30 h)

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta välineiden sekä tekniikoiden turvalliseen käyttöön sekä toimimaan opetustilanteessa aktiivisesti ja itsenäisesti.

Sisältöjä:

- huovutuksen työtavat
- ompelukoneen käytön opettelua erilaisilla kokeilulla
- oppilas voi toimia myös ”apuopettajana” toistaen toiselle
- oppilaalle oppimiaan asioita

PELIT JA LEIKIT (60 h)

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta materiaalien ja tekniikoiden monipuoliseen käyttöön kannustavassa yhteisöllisessä ilmapiirissä yhdessä tehden. Opintokokonaisuuden aikana esine-, peli- ja leikkiympäristöä tarkastellaan mm. asumisen, toiminnallisuuden ja muotoilun näkökulmista ja rohkaistaan oppilasta uutta visioiden rakentamaan näkymätöntä näkyväksi käsityöksi. Opintojakson tavoitteena on ekologisen ajattelutavan kehittäminen ja yhdessä kokemisen ja leikkimisen kautta empatian ja luovuuden lisääminen.

Sisältöjä:

- pelien ja leikkikalujen valmistaminen

KÄSIN TEHTY TARINA (60h)

Opetuksen tavoitteena on mm. auttaa oppilasta havaitsemaan käsityö elävänä kulttuuriperintönä ja kannustaa oppilasta näkemään henkilökohtaisen tekemisen arvo ja merkittävyys. Sadutus, tarinat ja muistojen kertaaminen lisäävät myös käsityön avulla yksilön kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Sisältöjä:

- tarinasta ja sadusta syntyvä käsityö
- vanhempien/isovanhempien käsityötaidon pohdintaa

- tuunauksen ja tekniikkakokeilujen kautta.
- rakas esine, miksi?

Opintojakso 3

EKOTEKO (30h)

Tavoitteena on kannustaa oppilasta pohtimaan käsityötä eettisyyden ja kuluttamisen näkökulmasta. Käsityötuotoksia valmistetaan pohtien materiaalin suhdetta rakennettuun ja luonnonympäristöön ja tuotteessa otetaan huomioon elinkaari ja tarkoituksenmukaisuus.

Sisältöjä:

- mitä on kierrätysmateriaali/ sen kiertokulku
- kierrätysmateriaalin toimivuus käyttöesineessä
- vanhasta uutta, roskasta aarteeksi

VÄLITUNNILLA (15h)

Opetuksen tavoitteena on opettaa näkemään käsityö taiteeseen liittyvänä osa-alueena ja opettaa suunnitteluprosessiin kuuluvia taiteen tekniikoita kokeillen ja oivaltaen.

Sisältöjä:

- vaihto kuvataideryhmään.
- käsityökoulussa tarjotaan mahdollisuus kokeilla esim. ompelukoneen käyttöä, huovutusta, kankaankuviontia ja paperitekniikoita.

MITTANAUHA (30h)

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta ymmärtämään työhöjeiden, -menetelmien ja -järjestyksen yhteys lopputulokseen. Hyödynnetään opittuja tietoja ja sovelletaan työhöjeitä omiin töihin.

Sisältöjä:

- valmistetaan tuote seuraten ompelu/neule/virkkausohjeita

ILOA ITSEKULLEKIN (15h)

Opintojakson tavoitteena on innostaa oppilasta toimimaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä sekä rohkaista häntä tutkimaan käsityön ja taiteen eri ilmiöitä ennakkoluulottomasti ja pohtien.

Sisältöjä:

- näyttelyihin tutustuminen

14.3. Käsityön teemaopinnot

Tavoitteet

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit,

ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta syventämään kädentaitojaan
- rohkaista oppilasta syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemustaan
- kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja
- vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- kehittää oppilaan kykyä hallita käsityöprosessia pohtimalla työohjetta, -järjestystä ja -menetelmiä omassa työskentelyssään.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta syventämään käsityökulttuurin tuntemusta ja tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaisesti
- ohjata oppilasta pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutuksia tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön
- kannustaa oppilasta osallistumaan käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- ohjata oppilasta ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin
- auttaa oppilasta tekemään eettisesti kestäviä valintoja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa
- kannustaa oppilasta tutustumaan paikalliseen yritystoimintaan ja käsityörittäjyyteen.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta ymmärtämään käsityötä monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä hyödyntämään sitä omassa työskentelyssä
- kannustaa oppilasta hyödyntämään kestävä kehityksen ja kiertotalouden näkökulmia toiminnassaan
- innostaa oppilaita yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- rohkaista oppilasta visioimaan uutta, ennen näkemätöntä ja rakentamaan näkemätöntä näkyväksi käsityöksi.

Keskeiset sisällöt

Käsityön teemaopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyyden ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön teemaopintojen keskeiset sisällöt ovat *Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt* sekä *Rakennetut ja luonnonympäristöt*. Sisältöjen valinnassa lähtökohdaksi ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä

pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaateusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. *Rakennettuja ja luonnonympäristöjä* tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

Käsityön teemaopintojen opintokokonaisuudet (200h)

Käsityön teemaopinnot ovat yhteensä 200 oppituntia ja jakaantuvat kahdelle lukuvuodelle. Ne sisältävät vaihtoehtoisia ja vapaasti valittavia opintokokonaisuuksia, joissa korostuvat yhteistyö, taiteidenvälisyys ja omat kiinnostuksen kohteet. Opintokokonaisuuksien laajuudet ovat suuntaa antavia ja ovat sovittavissa erikseen jokaisen oppilaan kanssa.

TEKIJÄ JA YMPÄRISTÖ (40h)

Opintokokonaisuudessa oppilasta kannustetaan itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhankintaan. Aihevalinnat ovat enimmäkseen oppilaan omista kiinnostuksen kohteista lähteviä ja niiden avulla voidaan hahmottaa omia haaveita ja tavoitteita.

Sisältöjä:

- taitelijan työhön tutustuminen
- tuote/vaate/asuste ”tilaustyönä”
- trendeihin ja pukeutumisen kulttuuriin tutustuminen

MINUN TEKNIKKANI (40h)

Opetusjakson tavoitteena on kannustaa oppilasta löytämään käsityön tavoista hänen ilmaisuaan tukeva tekniikka.

Sisältöjä:

- materiaali/tekniikka/värikokeiluja, joiden tuotoksena ”käsityökirja”

MINÄ TAITELIJANA (40h)

Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen kautta lapselle/nuorelle on kehittynyt omakohtaisen ilmaisun ja eri työtapojen kirjo, jota hän voi hyödyntää opetusjaksossa tuottamalla teoksen/teoksia juuri omaksi koetulla tavalla.

Sisältöjä:

- oma projekti/työ/teos, joka esitellään näyttelyssä

ILOA ITSEKULLEKIN (15h)

Opintojakson tavoitteena on innostaa oppilasta toimimaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä sekä rohkaista häntä tutkimaan käsityön ja taiteen eri ilmiöitä ennakkoluulottomasti ja pohtien.

Sisältöjä:

- näyttelyihin tutustuminen

MATKALAUKKU (40h)

Käsityötarina/säilytyslaatikko/albumi/ portfolio, johon kootaan palasia menneiden vuosien käsillä tekemisen tuotoksista.

Sisältöjä:

- portfoliotyöskentelyä, joka aloitetaan teemaopintojen alussa

14.4. Aikuisten käsityön opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan käsityön yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Käsityön aikuisten opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoiluajattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnistelemisen, uuden oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämisessä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

14.5. Työtavat käsityön opetuksessa

Käsityölle on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämislle, vuorovaikutukselle, arvottamiselle, tulkinnalle ja aktiivisuudelle perustuva toiminta. Se ilmenee niin opiskelijan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

14.6. Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä opinnoissaan, ilmaisussaan, taidoissaan sekä ohjata häntä omien tavoitteiden asettamisessa. Oman tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisilla menetelmin. Oppilasta perehdytetään käsityön arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Käsityön yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat *Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri* sekä *Taiteiden ja tieteiden välisyys*. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Arviointimenetelmät valitaan siten, että niiden avulla voidaan parhaalla mahdollisella tavalla arvioida tavoitteiden saavuttamista ja että ne soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Monipuoliseen arviointiin

sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja kuten arviointikeskusteluja, itse- ja vertaisarviointia. Oppilas saa jatkuvaa sanallista palautetta opinnoistaan. Näyttelyiden ja muiden esittäytymisten kautta oppilaat voivat saada myös julkista palautetta.

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaan omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista ja osaamista arvioidaan monipuolisesti oppilaan oppimisprosessissa, tuotteissa, teoksissa ja palveluissa. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilaalle annettava palaute on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan osaamisensa laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen.

Käsityön yleisen oppimäärän teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan, jossa on sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia.

Oppilaan arviointi on jatkuvaa ja vuorovaikutteista keskustelua. Konkreettisenä arvioinnin välineenä voisi toimia oma päiväkirja, jota täydennetään joka opetuskerran jälkeen. Päiväkirjan avulla voidaan myös seurata opetuksen kulkua ja osallistumista eri opetuskokonaisuuksiin. Päiväkirja voi olla myös opettajan laatima opintokortti, johon opetuskokonaisuudet merkitään.

Muuta: Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla opetussuunnitelmaa yksilöllisestään. Olisi hyvä jo opetuksen alussa huomioida erityisoppijan tarpeet ja mahdollisen avustajan saaminen. Ryhmissä, joissa on erityistä tukea vaativa oppilas, olisi huomioitava myös ryhmäkoon pienentäminen. Opetuksen pohjana toimii positiivinen pedagogiikka.

JOKILATVAN OPISTO

arjen virrasta innon lähteelle

TODISTUS

Sukunimi Etunimi, s. 00.00.2000

on osallistunut Jokilatvan opistossa lukuvuosina 2012-2018 taiteen perusopetuksesta annetun lain 633/1998 ja asetuksen 813/1998 mukaisesti järjestettyyn taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän

KÄSITYÖN PERUSOPETUKSEEN.

Oppilas on suorittanut opetussuunnitelman mukaiset:

YHTEISET OPINNOT (300 h)

- Palikkalaatikko	- Ekoteko
- Laboratorio	- Välitunnilla
- Luonnoksia ja luomuksia	- Mittanauha
- Pelit ja leikit	- Iloa itse kullekin
- Käsien tehty tarina	

TEEMA OPINNOT (200 h) valinnaisia opintokokonaisuuksia (esim.)

- Tekijä ja ympäristö	- Minä taiteilijana
- Minun tekniikkani	- Matkalaukku

Opetusta on annettu lukuvuosina 2018-20XX yhteensä 500 h.

XX. päivänä toukokuuta 2018

Kim Oja, rehtori

Tarja Pärn, opettaja

Koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistaman taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteiden 2017 mukaisesti. Kuntakohtainen opetussuunnitelma on hyväksytty xx.xx.2018.

JOKILATVAN OPISTO

arjen virrasta innon lähteelle

TODISTUS

Sukunimi Etunimi, s. 00.00.2000

on osallistunut Jokilatvan opistossa lukuvuosina 2012-2018 taiteen perusopetuksesta annetun lain 633/1998 ja asetuksen 813/1998 mukaisesti järjestettyyn taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän

KUVATAITEEN PERUSOPETUKSEEN.

Oppilas on suorittanut opetussuunnitelman mukaiset:

YHTEISET OPINNOT (300 h)

- Kuvataiteen alkupolku
- Elämäni kuvat
- Taiteen tarinaa
- Jätän jäljen - lähiympäristö
- Mix-media
- Puhetta taiteesta
- Sano se omin kuvin
- Taidekentällä
- Kuvat kertovat
- Muut kulttuurit kuvataiteessa
- Omalla kartalla

TEEMA OPINNOT (200 h) valinnaisia opintokokonaisuuksia (esim.)

- Taiteen rajapinnoilla
- Yhteisöllinen prosessi
- Minä taiteilijana
- Taiteellinen esittäytyminen

Opetusta on annettu lukuvuosina 2018-20XX yhteensä 500 h.

XX. päivänä toukokuuta 2018

Kim Oja, rehtori

Maarit Räisänen, opettaja

Koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistaman taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteiden 2017 mukaisesti. Kuntakohtainen opetussuunnitelma on hyväksytty xx.xx.2018.